

УПОВНОВАЖЕНИЙ Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

**Міністерство внутрішніх справ
України**

Національна поліція України

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

*(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини»)*

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та, відповідно до статті 22 Основного Закону України, не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

Мною, у зв'язку із здійсненням на підставі статей 1 та 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№2419.2/23/53 від 15.03.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 15.03.2023 15:09
5FBB77F7B650371D04000000E88D010044560300

парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України, виконанням функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, виявлено грубі порушення прав людини на захист від катувань, інших жорстоких, нелюдських та таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у відділі поліції в метрополітені Головного управління Національної поліції в Харківській області.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Статтею 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнано в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Частиною 3 статті 1 Закону України «Про попереднє ув'язнення» визначено, що тримання осіб, взятих під варту, здійснюється на принципах неухильного додержання Конституції України, вимог Загальної декларації прав людини, інших міжнародних правових норм і стандартів поводження з ув'язненими.

Під час здійснення 07 грудня 2022 року планового відвідування відділу поліції в метрополітені Головного управління Національної поліції в Харківській області, як місця несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму встановлено, що у відділі поліції відсутня кімната для затриманих.

Перебування затриманих осіб у відділі поліції, без поміщення їх до кімнат тимчасового затримання призводить до утримання їх в умовах несвободи під контролем працівників поліції у непередбачений законом спосіб, свідчить про незабезпечення необхідним харчуванням, питною водою, вільним доступом до туалету, тощо. Таке поводження може бути розцінено як жорстоке, нелюдське та таке, що принижує гідність.

В порушення вимог статті 212 Кримінального процесуального кодексу України, розділу X Положення про слідчі підрозділи Національної поліції України, затвердженого наказом МВС України від 08.07.2017 № 570, у відділі поліції не передбачена службова особа, відповідальна за перебування затриманих. Виконання обов'язків зазначеної особи ні на кого з числа працівників відділу поліції в метрополітені Головного управління Національної поліції в Харківській області не покладено.

В порушення вимог підпунктів 9, 10 пункту 3 наказу Національної поліції України від 21.07.2017 № 747 «Про оголошення вироків судів стосовно колишніх поліцейських», у відділі поліції кімната для проведення слідчих дій не обладнана камерою відеоспостереження, в результаті чого неможливо встановити місце, де проводяться процесуальні дії із затриманими особами.

В порушення вимог пункту 5 розділу I Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440, в відділі поліції не обладнано кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками.

Під час відвідування НПМ встановлено, що працівники відділу поліції в метрополітені Головного управління Національної поліції в Харківській області, не обізнані з порядком дій, передбачених Порядком взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156, у разі затримання особи, яка б мала потребу у лікуванні препаратами замісної підтримувальної терапії. В черговій частині відділу поліції відсутній перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена замісна підтримувальна терапія з відповідними адресами та телефонами сайтів.

Наведені порушення, у разі невжиття заходів до їх негайного усунення, можуть призвести до дискредитації держави Україна серед країн – членів Організації Об'єднаних Націй, беручи до уваги зобов'язання кожної з таких держав згідно зі статтею 55 Статуту ООН сприяти загальній повазі та додержанню прав людини й основних свобод.

З огляду на викладене, а також приймаючи до уваги те, що:

відповідно до п.п. 1 п. 3 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 № 878, Міністерство внутрішніх справ України забезпечує формування державної політики у сфері охорони та захисту прав і свобод людини та контролює її реалізацію поліцією;

згідно з п. 2 ч. 1 ст. 22 Закону України «Про Національну поліцію», керівник поліції контролює виконання поліцією Конституції та законів України;

керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України від 23.12.1997 № 776/97-ВР «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

п р о ш у :

1. Міністерству внутрішніх справ України, Національній поліції України вжити вичерпних заходів до негайного усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності відділу поліції в метрополітені Головного управління Національної поліції в Харківській області, причин та умов, що їм сприяють, а також щодо запобігання їх у подальшому.

2. Організувати та провести перевірку стану організації діяльності відділу поліції в метрополітені Головного управління Національної поліції в Харківській області, встановити причини неналежного функціонування, що потягли порушення прав людини, за результатами вжити вичерпних заходів реагування, вирішити питання відповідальності винних осіб, вивчивши відповідність їх займаним посадам.

3. Про результати розгляду цього акту реагування у місячний строк повідомити Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, додавши на підтвердження інформацію та копії документів про вжиті заходи.

Звертаю увагу, що відповідно до частини 2 статті 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», а також статті 188-40 Кодексу України про адміністративні правопорушення, невиконання законних вимог Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини тягне за собою відповідальність згідно з чинним законодавством.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

Омаров. Р. 067-860-73-43

